

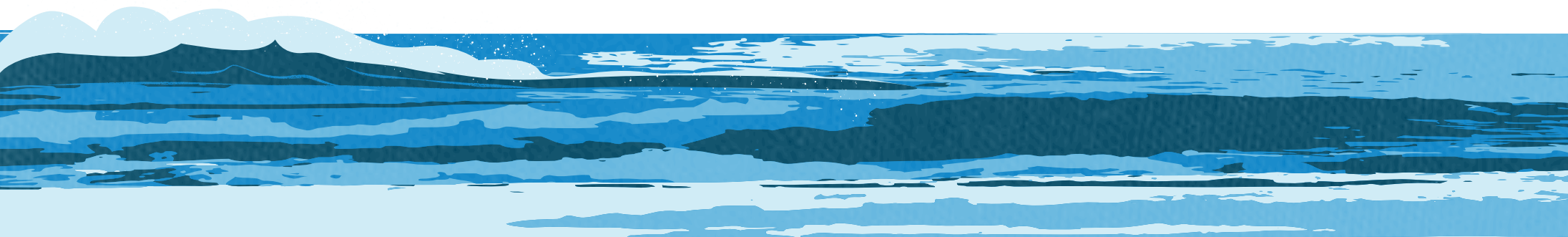
Drejebog 4

“Far, arbejderen”

Denne drejebog tager udgangspunkt i følgende materialer:

- ‘Et lille kræ’ - Martin Andersen Nexø's barndomserindringer
- ‘Under åben himmel’ af Martin Andersen Nexø
- Samt lydsporet fra Danske Digterruter om Martin Andersen Nexø

Turen tager udgangspunkt i tekstbidder, der bl.a. beskriver faderen og dennes arbejde. Forsøg at planlægge din rute, så den går igennem et tidligere industriområde, det kan være et tidligere baneterræn, teglværk, nedlagt havn ell. lign. Et sted hvor omgivelserne kan gå i dialog med teksten. *Inden turen opsættes faktaplakater/posters på et overraskende sted i det industrielle landskab - f.eks. en tidligere banetunnel.*

TUR 4: Far, arbejderen

Inden turen opsættes faktaplakater/posters på et overraskende sted i det industrielle landskab - f.eks. en tidligere banetunnel.

Opvarmning, intro til tema: arbejderen - opvarmningsleg med arbejde som tema: 'savebrænde'.

Start med oplæsning af s. 44-46 livet om vinteren på øen ('Under åben himmel')

Herfra vandring videre gerne til et højt sted i landskabet. På toppen lyttes til lydsporet om 'lotterisvensken' fra Danske Digterruter.

På turen ned ad højdedraget/videre deles Drachmanns digt 'Engelske socialister', 11 vers deles to og to på vej til teglværket. Drachmanns digt handler om krigen 1870-71, og dens betydning for manglen på arbejde.

Efterfølgende skal deltagerne nå frem til det hemmelige sted, hvor faktaposters er opsat. For at give turen et ekstra twist, vil det være perfekt, hvis faktaposters er ophængt et tidligere industriområde, f.eks. tidligere baneterræn ell.lign. Deltagerne får nu tid til at læse de forskellige posters.

Efter læsning og samtale om posters læses følgende højt; fra 'Et Lille kræ' 170-171 '...få dem til at holde'.

Dette efterfølges af stillegang og dernæst pause i stilhed med skriveøvelse; Arbejdede du som barn? Hvad betød det for dig? Hvad var din families indgang til det?

Følgende læses højt enten udendørs eller indendørs for deltagerne kap. 8 s. 64- 'havfrue'-68 '..torsk til frokost' ('Under åben himmel') + novellen 'Lønningsdag - en idyl' og afslutningsdigtet 'Handlingen' af Inger Christensen.

Afslut med kaffe og kage

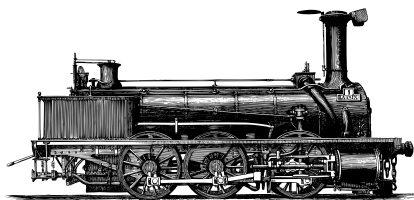
HUSK: Printe Drachmann,

MEDBRING: Lille kræ, Under åben himmel, digt Inger Christensen 'Handlingen'

FORBEREDELSE: ophængning af plakater i tunnelen,

Kilde: https://natmus.dk/fileadmin/user_upload/Editor/natmus/undervisning/billeder/det_moderne_gennembrud-uv_mat.pdf

Et nedlagt
tippevognsspor blev
brugt til formidlingen

ET REVOLUTIONÆRT

FOLKESTYRE

'Samme år, som Drachmann skriver digtet, har arbejdere i Paris i kølvandet på den fransk-tyske krig, taget magten og indført et revolutionært folkestyre. De nedkæmpes efter 72 dage af overklassen i et regulært blodbad, men bliver samtidig et symbol på den magt, arbejderne kan få, hvis de står sammen'

FOR HVERT ET TAB DER KAN ERSTATNING FINDES, HVAD UDAD TABES DET MÅ INDAD VINDES

" Tekst fra en skuemønt, en slags souvenir fremstillet til Industri- og Kunstudstillingen i København 1872. Krigen i 1864 førte til en økonomisk og mental oprustning i Danmark. Industrien blomstrede, og dampmaskiner og vandkraft var en del af dette.

' I DANMARK BLIVER DEN 30- ÅRIGE SOCIALIST LOUIS
PIO INSPIRERET AF HÆNDELSERNE I PARIS. SAMMEN
MED PAUL GERLEFF OG HARALD BRIX STIFTER HAN
'INTERNATIONALEN', MED INSPIRATION FRA
FRANKRIG. INTERNATIONALEN BLIVER SENERE TIL
SOCIALDEMOKRATIET. I BLADET 'SOCIALISTEN'
OPFORDRER PIO ARBEJDERNE TIL AT STÅ SAMMEN
OG ORGANISERE SIG I KAMPEN FOR ET RETTFÆRDIGT
SAMFUND.'

ER ET FÆRDIG? GRUNDLOV

'5. juni 1849 underskriver Kong Frederik VII det danske riges grundlov, hvorved enevælden afskaffes. Danmark får sin første frie forfatning. Med grundloven sikres forskellige rettigheder for folket, bl.a. retten til at sige, hvad man vil og danne foreninger. I 1866 ændres grundloven, så kongen selv kan vælge sine ministre. 1875 bliver godsejer Ebstrup konseilspræsident (statsminister), denne fører en meget hårdhændet politik overfor bønderne, som ikke får en stemme. Med den nye grundlov er det kun mænd med en vis indtægt og tag over hovedet, der har lov at stemme. I alt får kun 14% af befolkningen noget at skulle have sagt.

SLAGET PÅ FÆLLEDEN

'Den 5. maj 1872 får Pio arbejdere til at møde op i samlet flok på fælleden i København. Myndighederne holder skarpt øje med det der foregår i tiden. Aftenen inden mødet arresteres Pio, Gerleff og Brix. Arbejdere fra hele byen mødes og Fælleden bliver scene for det første store sammenstød mellem politi og arbejdere i Danmark. Hændelsen er kendt som 'Slaget på Fælleden'.

REJS HJEM

'Slaget på Fælled'en tager kun få timer, men det bliver begyndelsen på kampen for at forbedre arbejderne's vilkår. Arbejderne's vilkår i 1870 er barske. I de store byer bor familierne tæt i små lejligheder, maden er dyr og lønnen dårlig. Arbejdsløsheden er meget høj i slutningen af 1870'erne. Mange lever i fattigdom, og om vinteren er det helt forfærdeligt. Arbejderne søger mod byerne efter arbejde, men tilbydes betalt hjemrejse for at tage retur til hjemegnen, da der ikke er arbejde nok.

XVI

"Vi var blevet båret højt af en dønning, der kom ude fra det store verdenshav og satte helt ind i vor lille afkrog; langt ind i det forjættede land havde vi kigget og fået smag på mange ting. Nu gik det atter nedad"

Martin Andersen Nexø 'Et lille kræ'